

О.С.Чередник

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

Науковий керівник:

к.пед. н., доц. Н.Р.Прокопчук

ПРАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ СМАРТФОНІВ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ

Світ не стоїть на місці, а з кожним роком змінюється. Великий вплив на людство зіграли цифрова революція та глобалізація. Все, що створюється нового у світі, має мету спрощення життя, а доступ у мережу інтернет за будь-якою інформацією стирає кордони між країнами та культурами. Інформаційно-комунікативні технології уже давно поглинули у різні сфери життя. Та освітня галузь не є виключенням, яка також поступово вводить нові способи та методи навчання [9: 911].

У вересні 2017 року президент України затвердив новий закон «Про освіту», концепцію якого запропонувала Лілія Гриневич – Міністр освіти України [7]. Зроблений крок був надзвичайно відповідальним, адже мова йде про освіту дітей, але і необхідним, так як освітня галузь майже не змінювалась з початку незалежності України. Сучасна якісна освіта є запорукою добробуту країни, її економічний та соціальний стан. А так як за 27 років відбулася велика кількість змін у ідеях, знаннях, світогляді, сучасних тенденціях, провідних технологіях. Змінюється все надзвичайно динамічно, швидше ніж покоління, тому і способи навчання мають вдосконалюватися з однаковою швидкістю [8: 159].

Лілія Гриневич зазначала, що в світі такого потоку інформації необхідно навчитися знаходити таку, яка допоможе вирішити життєві проблеми. Пошук релевантної інформації стала однією із вимог сучасної людини. «Нова освіта» передбачає активне застосування інформаційно-комунікативних технологій у освітньому процесі, аби навчитися шукати, обробляти, обмінюватися, а також створювати інформацію [6: 13].

Сучасні школярі – це ті особи, які народилися уже в період глобального поширення та розквіту сучасних технологій. Їх не можливо вразити появою чогось нового на сучасному ринку. Вони легко засвоюють та приймають такі технології, як хмарні технології, потужні смартфони, високошвидкісний бездротовий інтернет 3 та 4G, віртуальна реальність, штучний інтелект та навіть 3D друк. Покоління Z – так їх називають відомі американські вчені Вільям Штраус та Нейл Хоув [10]. Це покоління народилося в проміжку від 1995-2000 рр. та 2010-2012 рр. Їх ще називають Digital Natives, Internet Generation, тобто всі існуючі технології є невід’ємною частиною їхнього життя. Вони завжди знаходяться у потоці

різноманітної інформації, яка є у вільному доступі. Для них не має потреби читати книгу, якщо легше подивитися відео, живе спілкування перетворилося на віртуальне з-за допомогою чатів, фотографій та стікерів. Саме тому підхід до навчання таких учнів має враховувати всі ці особливості [11].

Отже, метою даної статті є розгляд питання доцільності та ефективності використання старт-технологій, а конкретно смартфонів, при вивченні ІМ, розглянути їх функції, переваги та недоліки, а також навести приклади деяких вправ з використанням смартфонів.

Як уже зазначалось раніше, покоління Z звикло до коротких інформаційних повідомлень, різного роду візуалізації, інтерактивності, що негативно сказується на низькій увазі та концентрації під час читання довгих текстів [4: 2]. Отже, використовуючи дані технології у роботі з «Z» учнями необхідно брати це до уваги.

Інноваційні технології, насамперед, є дуже важливим впровадженням у Нову українську школу. Це не просто зміна методів та підходів, а й зміна типу мислення, світогляду із залучення нових інформаційних технологій. Метою інноваційних технологій є всебічний розвиток особистості, його критичне мислення, креативність, розв'язання проблемних питань, розвиток мотивації. Інноваційні технології – це постійний пошук нових ідей і саморозвиток. Ідеєю сучасної освіти є не засвоєння всіх знань одночасно, які або ніколи не знадобляться, або які учні не зможуть використати практично, а можливість здобути інформацію, коли виникне до цього потреба. Тому все більше розглядається безперервна освіта, освіта протягом життя, яка може реалізуватися через інформаційно-комунікативні технології [7: 160].

Розглянемо функції ІКТ. Інформаційно-комунікативні технологія мають як *інформативну*, *навчальну*, так і *розважальну* функцію. Тому не дивно, що під час уроків залучення елементів мультимедії привертає значну увагу. Вже існує досвід залучення в урок презентацій, відео-фрагментів, фото ілюстрацій за допомогою комп'ютера або ноутбука, проектора. Але для того, щоб реалізувати інноваційність на уроці, потрібно застосовувати старт-технології. Смарт (smart) в перекладі з англійської мови означає розумний, але є і інше трактування, як *self-directed, motivated, adaptive, resource-enriched, technology embedded*. Якщо перекласти, то смарт – це самостійне, вмотивоване та адаптивне навчання, яке збагачене ресурсами та має вбудовані технології. До популярних технологій належить *smartphone, smarhome, smartTV*. Говорячи про смарт освіту загалом, то її неможливо уявити без відкритих ресурсів. Поява Web 2.0 та різних соціальних мереж, блогів, надала змогу користувачам створювати власний контент [2: 26].

Smartboard є одним із інтерактивних інструментів, які можна використати при вивченні іноземної мови. Дошка підключається до комп'ютера, та є ніби великим монітором для програвання матеріалу. Вона дозволяє демонструвати будь-який тип мультимедії, програвати її, змінювати, оживляти, а за допомогою сенсорного екрану можливо писати або малювати

будь що, підкреслювати, виділяти головне. Можливо переміщати об'єкти, наприклад, для вивчення слів, будувати речення тощо. Такі завдання не просто навчають учнів певним граматичним, лексичним навичкам, а розвивають візуальне та кінетичне сприймання. Також дошка має великий потенціал, так до того ж має підключення в мережу інтернет [5: 208].

Ще однією смарт-технологією є смартфони – маленькі портативні мобільні телефони, які мають велику кількість функцій, майже як у портативного комп'ютера. Неможливо не відзначити, що смартфони замінюють велику кількість девайсів, які раніше потрібно було купляти окремо, наприклад камера, mp3 та mp4 програвач, ліхтарик, карта, навігатор, QR сканер та навіть гаманець. Крім того, смартфон підтримує встановлення додатків, наприклад ігор, додатків для відео дзвінків та обміну повідомленнями (Viber, Skype, Telegram, Whatsapp), хмарних сховищ (Google Drive, Dropbox), доступ до соціальних мереж (Facebook, Twitter), блогів, підкастів вебсторінок, відео ресурсів (Youtube) та багато іншого. Крім цих ресурсів, які можна інтегрувати у навчання іноземної мови, існують і спеціальні навчальні, наприклад словники, програми для тестування та перевірки знань. За допомогою смартфонів можна ввести і дистанційне навчання. Перевернутий клас – технологія для економії часу на уроці заради практичних занять. Вчитель записує відео з поясненням теоретичного матеріалу, а учні опрацьовують його вдома.

Більшість підлітків уже мають смартфони, можуть використовувати їх 24 години на добу, знають їх досконально, тому і називають їх своїми незамінними помічниками. Смартфони є мобільними девайсами. Бездротова робота та під'єднання до мережі інтернет дають можливість використовувати їх будь-де та будь-коли, що дозволяє рухатися під час уроку, або навіть навчатися поза межами навчального закладу: на вулиці, в кафе, в громадському транспорті. На відміну від комп'ютерів, за якими можна працювати лише на одному місці [1: 151].

Багатьох фахівців таких як В. А. Куклев, В. Ю. Биков, І.Н. Голіцина, Т.А. Калуга, Н. Хоклі, А.Кukul'ska-Hulme досліджували використання смартфонів в освіті, та зазначають наступні позитивні моменти: підвищення мотивації та цікавості до роботи у такий незвичайний спосіб, адже у більшості шкіл на уроках заборонено користуватися мобільними телефонами. До того ж, у учнів посилюється пізнавальна діяльність, активізується самостійна робота, свобода, а матеріал, який був поданий у креативний спосіб, запам'ятовується краще. Так як кожен учень має власний девайс, він може працювати з матеріалом в такому темпі, з яким йому комфортно [3: 165].

Але, залучаючи до роботи на уроці старт-технології, не обійтися і без недоліків, з якими може зіштовхнутися вчитель. Перш за все, це може бути недостатня кількість знань з боку вчителя, який може неправильно організувати роботу, та результату не буде. Іншою проблемою може бути недостатня технічна оснащеність класу, тобто не у всіх учнів будуть такі телефони, аби реалізувати задуми вчителя, попередньо необхідно дізнатися

про функціонал і при необхідності попросити учнів встановити додатки. Навіть якщо смартфон сучасний, він може не підтримувати необхідний додаток тому, що у учнів можуть бути різні операційні системи (Android, iOS, Windows). При необхідності доступу до WiFi, школа може не надавати такої можливості, а мобільний інтернет є надзвичайно повільним. Іноді заряду батареї не вистачає на роботу цілий день, і це ще одна з проблем на уроці. Тому, готуючись, необхідно мінімізувати всі проблеми, продумати, як можна буде вийти із ситуації, а краще всього всі матеріали дублювати на папері. Але недоліки здаються незначними перед тим потенціалом, який відкривається у застосуванні таких технологій [3: 166].

Отже, наведемо приклади завдань у вивченні іноземної мови з використанням старт-технології.

1. Google Maps – інструмент, в якому можна подивитись не лише карту, а і відмічені місця, де знаходиться магазин, банк, музей тощо, прокласти маршрут, перейти в режим панорами. Можливими завданнями з картою будуть такі:

- Your friend is in the unfamiliar city and should come to you. But she/he doesn't know the address where to go. You should explain all directions. She/he is using map to follow all instructions. Exchange roles. Use different locations.

- Name some city or town in any country, ask students to find top 5 places they would like to visit there. Why? /ask them to choose where they would like to live.

- Describing your town. Choose any well known street or place and describe it to your partner, partner should guess the street and find it at the map.

- Write a story about your dream trip, looking at the map.

- Work in pairs. Pin some place at the map not looking at it, partner should put questions to understand what country is it.

2. Instagram – майже у кожного другого є профіль в цій фото мережі. Вона корисна не лише для розваги, поділитися фотографіями, а і для навчання. Адже там можна знайти багато способів закріпити матеріал.

- Suggest the set of pictures from instagram to your learners. They can be connected with your topic or any topic. Learners should create as many hashtags to pictures as they can.

- Make up a 15 second video to the related topic.

- Work in pairs, one is searching picture, for example famous people and another should describe appearance of them

- Give personal task to some students (post on instagram a picture of your pet, a picture where you was a child, and so on, and write little story about it). On the following day ask the students what posts they saw.

- Create a special hashtag for your class, for example when they have summer holiday. Ask them to use this hashtag, so they could practice English and comment photos each other.

- Show interesting random picture to your students, and give some key words they should use it their story.

- Write down a dialogue on the suggested topic and choose part of it and record a small video. Other students will see only part of it and should suggest their ideas what other parts of conversation.

3. Camera – функція фото та відеозйомки може бути використана у багатьох варіантах, як наприклад у наступних вправах:

- Record a video using non verbal communication, but show to the class without any sound.

- Find the picture that you shot accidentally. Show it to your partner, he should try explain what was going on there.

- Find the very first picture on your phone. Everybody do the same and send all pictures via Viber. Try to make a story using all these pictures.

- At home take pictures of different objects that you have, but only its texture. Other students should guess what it can be.

- Project «My daily routine». Record only 1 second of each thing you do every day.

- What did you do on 7th of April? What time it was? Look at your photo gallery and find a picture on this date, if there is no one, choose the closest date.

Отже, це лише частина того, на що здатні смартфони у практичній діяльності. Ще можливо використання музичного плеєру, диктофона, календаря, годинника, записника, соціальних мереж тощо. У креативного вчителя немає меж у створенні цікавих завдань. Смартфони забезпечать урок тими самими інноваційними технологіями, яких потребує нова освіта, активізує пізнавальну діяльність, мотивацію, поглиблює знання у іноземній мові, а разом з тим і те, як працювати із смарт-технологіями.

Список використаної літератури

1. Балабан Я. Р. Сутність мобільного навчання в освітньому процесі / Я. Р. Балабан, І. О. Мороз. // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – №4. – С. 149–155.

2. Василенко А. Смарт-освіта як чинник інноваційного розвитку суспільства/ Smart-освіта: ресурси та перспективи : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 16–17 жовтня 2014 р.) : тези доповідей. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. –С. 25-27.

3. Грунтова Т. В. Активізація навчально-пізнавальної діяльності майбутніх фахівців засобами мобільного навчання / Т. В. Грунтова // Наукові записки , 2017. – т. 2. –№11– С. 162–168.

4. Міхненко Г. Е. ПОКОЛІННЯ Z: ВИКЛИК ВИКЛАДАЧАМ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ [Електронний ресурс] / Г. Е. Міхненко // Національний технічний університет України «КПІ ім. Ігоря Сікорського» – Режим доступу до ресурсу: http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/mlkhnenko_pokolinnia.pdf.

5. Мойсієнко О. Смарт-освіта як чинник інноваційного розвитку суспільства/ Smart-освіта: ресурси та перспективи : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 16–17 жовтня 2014 р.) : тези доповідей. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. –С. 207-209.

6. Нова школа. Простір освітніх можливостей. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016.pdf>

7. Проект Закона "Об образовании": основные нормы [Електронний ресурс] // Osvita.ua. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://ru.osvita.ua/school/reform/52432/>

8. Стражнікова І. В. Проблеми впровадження інноваційних технологій у процесі безперервної освіти України ХХІ століття / І. В. Стражнікова. // Серія “Педагогіка, соціальна робота”. – №22. – С. 159–162.

9. Шарпита В. С. Особливості розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у сучасних умовах української економіки / В. С. Шарпита, Н. А. Иванченко. // Економіка і суспільство. – 2017. – №10. – С. 911–915.

10. Howe, Neil; Strauss, William 1991: Generations: The History of America’s Future, 1584 to 2069. New York: William Morrow and Company.

11. X Y Z - теория поколений [Электронный ресурс] // 2017 – Режим доступа до ресурсу:
http://www.spletnik.ru/blogs/govoryat_chno/139320_x-y-z-teoriya-pokoleniy.